

Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond 2021-2025

Monitoringsrapportage tertaal III, 2022

Inhoud

1	Gezondheid en Luchtkwaliteit in de IJmond	1
1.1	Monitoring en Evaluatie	1
1.2	Communicatie	1
2	Voortgang thema Industrie en bedrijvigheid (A)	2
3	Voortgang thema Woon- en Leefomgeving (B)	5
4	Voortgang thema Mobiliteit (C)	7
5	Voortgang thema Scheepvaart (D)	9

1 Gezondheid en Luchtkwaliteit in de IJmond

Het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond 2021-2025 (programma G&L) is het vierjaren uitvoeringsprogramma van de gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen en is in december 2021 vastgesteld door de gemeenteraden. [De laatste versie van het programma G&L vindt u op de website van ODIJmond](#). Met dit programma dragen we bij aan de verbetering van de luchtkwaliteit in de regio om zo de gezondheid van inwoners te bevorderen. Hiervoor voeren we concrete maatregelen uit waar gemeenten invloed op hebben.

Het programma G&L is opgebouwd uit vier thema's:

- Industrie en bedrijvigheid (A)
- Woon- en Leefomgeving (B)
- Mobiliteit (C)
- Scheepvaart (D)

Daarnaast kennen Tata Steel, provincie Noord-Holland (PNH) en de pilot Gebiedsgerichte aanpak vanuit het Schone Luchtakkoord hun eigen programma's en/of maatregelen.

De regie op het programma G&L is in 2022 bij Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) belegd en ODIJ voert een deel van het programma uit. ODIJ heeft – in samenspraak met de gemeenten- een (jaarlijkse) agenda opgesteld als basis voor de tussentijdse monitoring. De [Agenda 2022](#) is in juni 2022 door het college van Velsen vastgesteld en deze is ter kennisgeving aangenomen door de colleges van Beverwijk en Heemskerk. 2022 is het eerste uitvoeringsjaar.

1.1 Monitoring en Evaluatie

Tussentijdse monitoring

De voortgang van het programma G&L wordt door ODIJ via een periodieke monitoring gerapporteerd aan de gemeenten. Dit is de tweede monitoringsrapportage waarin voor de vier genoemde thema's de meest in het oog springende onderwerpen met inzet vanuit ODIJ zijn toegelicht.

Jaarlijkse evaluatie

Een jaarlijkse evaluatie wordt gepresenteerd in het Platform Milieu & Gezondheid en het Bestuurlijk Overleg (BO) Industrie en Gezondheid op basis van de jaarlijkse Agenda van het programma G&L. In 2023 vindt de eerste jaarlijkse evaluatie plaats.

1.2 Communicatie

Communicatie over- en transparant vindbare informatie is een belangrijk aandachtspunt. OIJ heeft een strategisch communicatieplan opgesteld. Samen met gemeenten wordt hier verder invulling aan gegeven. Doel is om communicatie te intensiveren en te professionaliseren en stakeholders inzicht te geven in de maatregelen en resultaten van het programma G&L. Ten minste tot april 2023 wordt hierop extra inzet gepleegd ([link naar website](#)).

2 Voortgang thema Industrie en bedrijvigheid (A)

In het programma G&L zijn negen maatregelen opgenomen gericht op andere bedrijven dan Tata Steel, die door hun emissies ook een nadelig effect veroorzaken op de luchtkwaliteit. Dit betreffen emissies van bijvoorbeeld stookinstallaties of afzuigsystemen (naast koolwaterstoffen betreft dit vaak ook Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS)), of indirecte emissies vanwege aan- en afvoer of opslag van grondstoffen en eindproducten. Ons wettelijk adviseurschap voor Tata Steel en de mogelijkheden om scherp(er) te vergunnen zijn ook gerapporteerd onder dit thema.

In 2022 is met name ingezet op professionalisering van het wettelijke adviseurschap en kennisontwikkeling op scherper vergunnen. Tevens is er een inventarisatie gedaan van relevante bedrijven waar in 2023 extra inzet zal moeten worden gepleegd. Die extra inzet is nodig om vergunningen/scherper vergunnen te actualiseren, meer toezicht te krijgen op bedrijven met emissies (inclusief ZZS) en het opvragen en beoordelen van emissiegegevens.

Tabel 1: Samenvatting van de uitvoering op Industrie en bedrijvigheid

Maatregel	Uitvoering
Actualisatie Milieuvergunning/ scherp vergunnen en ZZS	<p>Scherper vergunnen met Best Beschikbare Technieken (BBT)</p> <ul style="list-style-type: none"> De wettelijke kaders bieden ruimte om scherp te vergunnen, dat kan door emissiegrenswaarden te stellen die aan de onderkant van de BBT-range zitten (zo weinig mogelijk uitstoot). <p>Toezicht en handhaving van bedrijf op Tata Steel-terrein</p> <ul style="list-style-type: none"> Evaluatie van vergunning en in beeld brengen van situatie via meerdere locatiebezoeken, van een bedrijf op het Tata Steel-terrein; Toezicht op de opslag van staalslakken en emissies naar lucht en grondwater; Als vervolgstap is in maart 2022 handhaving ingezet, in verband met infiltratie van (verontreinigd) water en om daarmee samenhangende mogelijke toekomstige verontreinigingen te kunnen beperken; In december 2022 heeft het bedrijf een plan van aanpak aangeleverd hoe infiltratie van verontreinigd water te voorkomen; Er loopt nog een procedure in verband met het ingediende grondwatermonitoringsprogramma die (nog) niet voldoet aan de omgevingsvergunning milieu; Daarnaast loopt nog een procedure in verband met beëindigen van overtredingen naar aanleiding van visuele inspecties in juni, juli en augustus 2022. <p>Intensief toezicht op lichtervoorziening in Noorderbuitenkanaal</p> <ul style="list-style-type: none"> Intensief toezicht op de lichtervoorziening in het Noorderbuitenkanaal (vanuit verleden waren er veel klachten over deze inrichting); Geen overtredingen geconstateerd; Vergunning verleend voor het overslaan van onder meer stuifgevoelige stoffen. In de vergunning en (tegenwoordig ook) in het activiteitenbesluit zijn daar voorschriften voor opgenomen. <p>Controle van stookinstallaties bij 25 grootste bedrijven in de IJmond</p> <ul style="list-style-type: none"> In 2022 zijn de stookinstallaties bij de 25 grootste bedrijven in de IJmond gecontroleerd; Ze zijn aangeschreven op het uitvoeren van de juiste keuringen of emissiemeting (indien van toepassing) en op het uploaden van actuele gegevens van de installatie in het SCIOS-portaal (een landelijk register); Traject is in T3 afgerond.

Pilot tankstations met FLIR gasfind camera

- Pilot uitgevoerd in T2 bij vijf tankstations, met geavanceerde camera (FLIR gasfind camera). Daarmee kun je (niet-zichtbare) emissies meten;
- Niet toegestane emissies zijn gemeten bij alle gecontroleerde tankstations (bijvoorbeeld door lekkages in leidingsystemen);
- Bij afleveren van natte brandstof zijn emissies vastgesteld, bij ontluuchtingsleiding ondergrondse tank en/of de dampretour slangen van vrachtwagen naar de ondergrondse tank;
- In T3 is handhavingstraject ingezet.

Aanvraag SPUK-subsidie voor gasfind camera en opleidingstraject

- Voor de aanschaf van een eigen gasfind camera en bijbehorend opleidingstraject is een (zogenaamde SPUK-) subsidieaanvraag gedaan;
- Aanvraag is eind november 2022 gehonoreerd;
- Met deze camera kunnen emissies bij alle tankstations en op- en overslagbedrijven beter in beeld worden gebracht;
- Voorafgaand aan het gebruik is een opleidingstraject nodig. Voorbereiding daarvan is in december 2022 gestart.

Inventarisatie en controle op ZZS

- Op basis van regelgeving zijn bedrijven verplicht hun lozingen en uitstoot van ZZS naar water en lucht te voorkomen of, als dat niet haalbaar is, zoveel mogelijk te beperken (minimalisatieverplichting);
- Van alle provinciale bedrijven zijn de gegevens over emissie naar lucht (en water) ontvangen;
- Voor de gemeentelijke bedrijven is via (geplande) toezichtcontroles geïnventariseerd of sprake is van emissie van ZZS. Ook is dit gedaan via het beoordelen van meldingen en vergunningsaanvragen;
- Voor een gedegen vervolstraject (zoals het laten uitvoeren van emissiemetingen en het beoordelen van de ontvangen informatie) is specialistische kennis nodig. Hiervoor is een opleidingstraject uitgewerkt en is per oktober 2022 specialistische kennis ingehuurd;
- In T3 is een eerste inventarisatie van bedrijven met een mogelijke ZZS-emissie doorgenomen (NB. door krapte op de arbeidsmarkt was dat niet eerder mogelijk);
- Vanaf 1 december is – voor tenminste een jaar- extra formatie aangewend voor toezicht op (luchtzijdige) emissies en geur en ZZS.

Inventarisatie van bedrijven en instellingen met energiebesparingsplicht

- Op basis van het provinciaal Energiebesparingsakkoord is een inventarisatie afgerond van alle bedrijven en instellingen waarop de energiebesparingsplicht van toepassing is;
- Vanaf 2023 wordt ingezet op stimulerend toezicht bij deze bedrijven (waarbij alle relevante bedrijven in 2026 zijn bezocht).

Totstandkoming en ondertekening van Convenant Waterstof voor Zwaar transport

- Bijdrage aan totstandkoming van het (provinciale) Convenant Waterstof voor Zwaar transport;
- Convenant is op 27 oktober 2022 ondertekend door IJmond gemeenten;
- ODIJ is samen met GreenBiz IJmond en Hytrucks kwartiermaker om projecten te genereren.

Evaluatie opzet meetnet

- In opdracht van PNH voert GGD Amsterdam jaarlijks metingen uit en rapporteert hierover. Metingen op zes locaties in de IJmond is hier onderdeel van. Dit meetnet betreft een (regionale) aanvulling op het Landelijk Meetnet Luchtkwaliteit van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM);
- Opzet van het meetnet is geevalueerd, het advies hierover is in T3 afgerond, (bestuurlijk) afgestemd en aangevuld met een voorstel voor een (financiële) verdeelsleutel voor de toekomstige kosten van het meetnet.

Meetnet IJmond en evaluatie meetnet

	<ul style="list-style-type: none"> In 2023 vindt afstemming met de provincie plaats.
Herziening Richtlijn industriële emissies en Richtlijn luchtkwaliteit	<p>Gezondheid groter gewicht bij herziening Europese Richtlijnen</p> <ul style="list-style-type: none"> In december 2021 hebben de colleges van Beverwijk, Heemskerk en Velsen aan de Europese Commissie (EC) verzocht om bij de herziening van de Richtlijn industriële emissies (Richtlijn 2010/75/EU, hierna: RIE) en Richtlijn luchtkwaliteit (Richtlijn 2008/50/EC) gezondheid een groter gewicht toe te kennen bij de belangenafweging over emissiegrenswaarden en maatregelen. Mogelijk kunnen RIVM- en GGD-gezondheidsrapportages en lokale omstandigheden dan een grotere rol krijgen; Input is geleverd aan Interprovinciaal Overleg (IPO) en Ministerie van I&W en besproken om o.a. het onderdeel luchtkwaliteit en mogelijkheden omgevingsvergunningen aan te scherpen bij risico's voor de menselijke gezondheid; Met name in Q1 van 2023 wordt onderhandeld over de voorstellen van de Europese commissie voor herziening van de Richtlijn industriële emissies waarbij wij aandacht blijven vragen voor de gewenste aanscherping.
Wettelijk Adviseurschap	<p>Beoordelen vergunningaanvragen Tata Steel</p> <ul style="list-style-type: none"> In T3 zijn er 30 vergunningaanvragen van Tata Steel (totaal 130 in 2022) beoordeeld; Welke twee vergunningen meest relevant in T3: <ul style="list-style-type: none"> -Oxystaalafabriek Doekfilter -Windschermen ter voorkoming van stof

3 Voortgang thema Woon- en Leefomgeving (B)

In het programma G&L is ingezet op ambities en maatregelen met een positieve invloed op de woon- en leefomgeving. Hiertoe zijn in het programma G&L dertien maatregelen opgenomen.

Daarnaast is de IJmondregio geselecteerd voor een pilot van het [Schone Lucht akkoord \(SLA\)](#)¹ onder het type 'complex industrieel gebied'. Deze pilot is in het programma G&L als apart thema opgenomen.

Tabel 2: Samenvatting van de uitvoering op Woon- en Leefomgeving

Maatregel	Uitvoering
Gezondheid meewegen in ruimtelijke ontwikkeling	<p>Verkennen en uitwerken gezondheidsaspect in ruimtelijk beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> De relatie tussen gezondheid en ruimtelijk beleid komt onder meer tot uiting in ruimtelijk beleid van gemeenten en bij de uitwerking van de Omgevingswet (via - Plan en -Visie). Samen met gemeenten worden deze invloed en de mogelijkheden onder de Omgevingswet verkend en uitgewerkt; Bij alle planvorming en bouwinitiatieven toetst ODIJ aan de milieu wet- en regelgeving, waarbij aandacht is voor thema's als PFAS, stikstof, natuurwaarden en de nabijheid van natuurgebieden, luchtkwaliteit, bodemverontreiniging, geluidsemissies van vliegverkeer, drukke (rijks)wegen, spoorweg tracés en industrie factoren. <p>Pilot met Quick Scan gezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> Pilot gestart om afwegingskader te ontwikkelen om gezondheidswinst onderdeel te maken van ruimtelijke ontwikkelingen; Samen met de GGD is de bruikbaarheid beoordeeld van een (landelijk) beschikbare tool (Quick Scan gezondheid); Inzet is om een vertaling te maken van (wettelijke) milieunormen, waaronder grenswaarden voor luchtkwaliteit, naar gevolgen voor gezondheid en de bescherming ervan. Hierbij is als pilotlocatie de Spoorzone te Beverwijk (ten westen van de A9) betrokken. <p>Waterstofbackbone</p> <ul style="list-style-type: none"> ODIJ is samen met en namens de IJmondgemeenten betrokken bij de voorbereidingen voor een waterstoftransportleiding tussen het Westelijk Havengebied en de IJmond; ODIJ adviseert in haar rol als stakeholder namens de gemeente over de gebied specifieke milieuaspecten die van belang zijn voor de ruimtelijke procedure voor het buisleidingtracé (via Rijksinpassingsplan); De buisleiding maakt deel uit van het toekomstig waterstofnetwerk van Nederland en is bedoeld om de industrie van groene waterstof te kunnen voorzien. In de IJmond richt dit zich nu primair op Tata Steel, maar mogelijk dat in de toekomst meer afnemers worden aangesloten.
Houtstook	<p>Verkennen mogelijkheden aanpak overlast door particuliere houtstook</p> <ul style="list-style-type: none"> Deelname aan landelijke werkgroep om invulling te geven aan de Routewijzer Houtstook (gepubliceerd in oktober 2022). Deze Routewijzer bevat drie routes: Voorlichting (route 1), Handhaving (route 2), Opstellen beleid onder de Omgevingswet (route 3); Organisatie van werksessie met gemeenten in november 2022, om toelichting te geven op de Routewijzer en gezamenlijke discussie over hoe om te gaan met (individuele) klachten en het verminderen van overlast door houtstook (route 2);

¹ [IJmond ondertekent landelijke Schone Lucht Akkoord - Omgevingsdienst IJmond \(odijmond.nl\)](#)

	<ul style="list-style-type: none"> Hierop volgend het -begin 2023- voorbereiden van een (raads)sessie om het gesprek te voeren dat uiteindelijk moet gaan uitmonden in een set van instrumenten en regels.
Pilot hoog blootgestelde gebieden	<p>Pilot voor hoog blootgestelde gebieden</p> <ul style="list-style-type: none"> Overleg over uitvoering pilot met onder andere het Ministerie voor Volksgezondheid en PNH; Kaders en contouren besproken voor Plan van Aanpak (opgesteld door PNH); Er is gestart met het kernonderdeel van de pilot waarbij een bronnenonderzoek uitgevoerd zal worden en er vindt afstemming plaats over de maatwerkopties.
Depositieonderzoek IJmond	<p>Inventarisatie mogelijk relevante bronnen loodemissies</p> <ul style="list-style-type: none"> In november 2022 is het aanvullende depositieonderzoek in de IJmond door het RIVM gepubliceerd; Naar aanleiding daarvan is een inventarisatie uitgevoerd van bedrijven (onder bevoegdheid van de IJmond-gemeenten) naar mogelijk relevante bronnen voor deze verhoogde loodemissies. Er zijn geen potentiële loodbronnen gevonden.
Gezondheidsmonitor	<p>Ervaren gezondheid meenemen in beleid en vergunningverlening</p> <ul style="list-style-type: none"> In T3 is invulling gegeven aan het advies van de GGD om ervaren gezondheid, hinder en bezorgdheid te betrekken bij vergunningverlening. Hiervoor wordt ingezet op het (blijven) monitoren van ervaren gezondheid (GGD), signalen van hinder en overlast (geur, geluid, stof, zichtbare wolken) meewegen in vergunningverlening en toezicht, (verschillende) meldpunt(en) voor overlast centraliseren, communiceren over ontvangen meldingen en hierop ingezette acties.

4 Voortgang thema Mobiliteit (C)

Verduurzaming en beperken van vervuilend (weg)verkeer en stimuleren van fietsverkeer zijn opgenomen in de Regionale Mobiliteitsvisie. De coördinatie van deze visie gaat via het mobiliteitsprogramma IJmond Bereikbaar (IJB). In het programma G&L zijn twintig maatregelen voor mobiliteit opgenomen die deels via het programma IJB worden uitgevoerd en die deels door de inzet vanuit het programma G&L verstevigd of aanvullend onderzocht wordt.

In 2022 is met name ingezet op verkenningen naar mogelijkheden, kansen en draagvlak van een aantal maatregelen uit het programma. Deze verkenningen zijn in samenwerking met gemeenten uitgevoerd. Voor een aantal (op dit moment) kansrijke maatregelen is in T3 een nadere uitwerking verricht waarvan de conclusies onderstaand zijn toegelicht.

Tabel 3: Samenvatting van de uitvoering op Mobiliteit, aanvullend op het [programma IJmond Bereikbaar](#)

Maatregelen	Uitvoering
Versnellen en intensiveren e-laden	<p>Versnellen en intensiveren e-laadpalen</p> <p>Vanuit de gemeenten is momenteel voldoende aandacht voor het versnellen en intensiveren van e-laden:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Heemskerk werkt aan het Programma laadpalen: stimulering gebruik laadpalen; • In Beverwijk wordt lokaal beleid over laadinfra uitgewerkt en wordt via MRA-E ingezet op een pilot laadinfra voor bedrijfswagens op een bedrijfsterrein; • Gemeente Velsen pakt de uitwerking voor e-laden binnenkort op (o.a. door beperkte personele capaciteit kon hier nog niet intensief op worden ingezet); • ODIJ faciliteert in de onderlinge afstemming en (regionale) uitrol via MRA-e van pilot laadinfra op bedrijventerreinen.
Fietsinfrastructuur: doorfietsroute	<p>Aanpak fietsinfrastructuur en stimulering gebruik doorfietsroute</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door faciliteiten aan te brengen op doorfietsroutes en barrières op de route weg te werken, wordt de fietsbeleving positief beïnvloed en het gebruik van de fiets gestimuleerd. In T3 is een nadere verkenning gedaan om maatregelen te prioriteren; • Recent is een enquête uitgezet om wensen te inventariseren en is verder onderzoek gedaan naar logische bebording/ bewegwijzering. Dit wordt via het programma IJB met gemeenten afgestemd; • Verkenning is gestart in T3, waaruit moet blijken wat nodig is om drie barrières in de doorfietsroutes weg te werken en welke ondersteuning daarbij nodig is; • Twee barrières bevinden zich bij het kruispunt Viaductweg en de Wijckermolen in Beverwijk (waar fietsers ongelijkvloers, langs verkeerslichten oversteken). De andere barrière is het Noordzeekanaal waarvoor de wens is om elke 10 minuten een afvaart te hebben vanuit Velsen-Noord en -Zuid; • Agendering ervan vindt plaats in de stuurgroep Mobiliteit.
Zero emissie stadslogistiek (incl. Milieu & ZE-zones)	<p>Verkenning mogelijkheden van Zero Emissie Zones</p> <ul style="list-style-type: none"> • In T2 is in samenwerking met gemeenten en IJB een verkenning uitgevoerd naar draagvlak en mogelijkheden voor Zero Emissie Zones; • Volgens landelijk onderzoek is dit een zeer kansrijke maatregel ter verbetering van luchtkwaliteit; • Traject ter inhoudelijke verdieping (wat zijn mogelijkheden van milieuzones en logistieke hubs en op wat voor problematiek richten zij zich) is in T3 samen met de drie IJmond gemeenten gestart. Aankomende periode worden onder regie van IJB (alternatieven voor) Zero Emissie Zones nader uitgewerkt. Per kansrijke maatregel wordt de meerwaarde verkend ten behoeve van de (bestuurlijke) discussie; • Doel is om in 2023 tot een uitwerking van effectieve maatregelen te komen.

<p>Coördinatie van verkeerslichten/iVRI</p>	<p>Coördinatie van verkeerslichten/iVRI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uit verkenning blijkt dat in de IJmond nauwelijks iVRI's staan; • De komende jaren worden de eerste VRI's omgebouwd naar iVRI. De wegbeheerders zijn al in de lead met de uitrol van iVRI's. ODIJ kan hierop geen meerwaarde bieden; • Er zijn drie locaties in de IJmond waar iVRI's meerwaarde kunnen bieden met sturing op luchtkwaliteit of geluidsoverlast, maar geen prioriteit want staat haaks op ander beleid (bijvoorbeeld verkorten van wachttijden voor fietsers). Ook is positief effect van gecoördineerde regelingen op luchtkwaliteit niet aangetoond; • Wegbeheerders zien de inzet van mobiliteitsmanagement als een kansrijkere maatregel. Via IJB zal deze maatregel op de agenda blijven bij de geplande uitrol vanaf 2024.
<p>Onderzoek naar de invloed van de A22</p>	<p>Onderzoek naar effect maatregelen voor A22 op gezondheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met gemeente Beverwijk is indicatief onderzoek uitgevoerd naar de effecten van maatregelen voor de snelweg A22 (zoals snelheidsverlaging) op de gezondheid (luchtkwaliteit en geluid), doorstroming en verkeersveiligheid; • De resultaten dienen als input voor verdere (strategische) afstemming met o.a. Rijkswaterstaat; • IJB is in 2023 trekker om voor de IJmond een gezamenlijk pakket uit te werken voor verkeersafwikkeling met betrekking tot de herinrichting Knooppunt Velsen, afwaardering A22, toevoegen spitsstrook Wijkertunnel en extra afslag bij Broekpolder; • Inzet vanuit het programma G&L is borgen dat effecten op luchtkwaliteit onderdeel vormen van de afweging.
<p>Metten uitstoot wegverkeer</p>	<p>Plaatsen meetapparatuur ten behoeve van meten uitstoot wegverkeer</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analyse afgerond (in T2) naar geschikte meetlocaties en effectieve meetmethode om uitstoot door wegverkeer (luchtkwaliteit) bij drukke verkeersknooppunten te meten; • GGD Amsterdam heeft in oktober 2022 op negen locaties meetapparatuur voor NO₂ (zogenaamde Palmesbuisjes) geplaatst in Beverwijk en Velsen om ten minste tot en met 2024 de gehalten aan NO₂ te meten; • In december is dit meetnet uitgebreid met drie meetpunten in Heemskerk; • De eerste resultaten worden in januari 2023 verwacht (persbericht).
<p>Intensiveren werkgeversaanpak</p>	<p>Intensiveren werkgeversaanpak met mobiliteitsscan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Via het programma IJB zijn werkgevers benaderd en mobiliteitsscans voorbereid; • De mobiliteitsscan levert een nulmeting (CO₂-uitstoot) en laat werkgevers zien welke maatregelen en activiteiten kansrijk zijn en een positieve bijdrage leveren aan de gedragsdoelstellingen en verduurzaming van woon-werkverkeer; • Vanaf T3 is extra inzet gepleegd op het uitvoeren van mobiliteitsscans (bij middelgrote en grote werkgevers). Er zijn zeven scans uitgevoerd en enkele zijn in voorbereiding.

5 Voortgang thema Scheepvaart (D)

Verduurzaming van de scheepvaartsector is lastig vanwege meerkosten van duurzame oplossingen met vaak een lastige of niet sluitende businesscase. In het programma zijn zes maatregelen opgenomen die kunnen leiden tot een mogelijke versnelling van het terugdringen van schadelijke emissies, geur- en geluidhinder van de scheepvaart. Inzet is met name gepleegd op het onderwerp Walstroom.

Tabel 4: Samenvatting van de uitvoering op Scheepvaart

Maatregelen	Uitvoering
Walstroom	<p>Inzet op realisatie van walstroomvoorzieningen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gemeente Velsen wil graag walstroom toepassen voor de schepen van DFDS. De gemeente, Zeehaven IJmuiden, DFDS en ODIJ zijn gestart met een nieuwe subsidieaanvraag voor de tender juni 2023 "Tijdelijke subsidieregeling walstroom zeeschepen" van het Rijk met cofinanciering van de gemeente voor de proceskosten. Deze partners communiceren actief met DFDS en KVSA onder andere via de Omgevingstafel Havenkwartier/ Oud IJmuiden; • In T3 2022 is een SPUK-aanvraag ingediend voor realisatie van zes walstroomvoorzieningen (drie in Beverwijk en drie in Velsen- Kanaaldijk). Als subsidie wordt toegekend zal een integrale businesscase en markverkenning worden uitgevoerd om technische en financiële haalbaarheid te beoordelen en zal een marktpartij gezocht worden om de walstroomvoorzieningen te exploiteren; • Zeehaven IJmuiden is gestart met de fysieke aanleg van walstroom aan de Loggerstraat in de Haringhaven voor onder andere de trawlers van rederij Vrolijk en Parlevliet & Van der Plas. Deze worden ook geschikt gemaakt voor de kleinere reguliere scheepvaart in de haven, zoals de sleepboten. De werkzaamheden worden naar verwachting in de loop van 2023 opgeleverd en in gebruik genomen; • Met Lineage (voorheen Kloosterboer) onderzoekt Zeehaven IJmuiden in samenwerking met ODIJ de haalbaarheid voor walstroom aan Trawlerkade/ Leonarduskade; • Aan de Kotterkade in de Haringhaven is sinds kort een walstroomvoorziening (deze was eind november 2022 nog niet operationeel). Afstemming over gebruik in relatie tot voldoen aan regelgeving is gaande. <p>Tracé studie voor walstroom cruiseschepen</p> <ul style="list-style-type: none"> • In het kader van de Europese regelgeving voortkomend uit het "Fit for 55" programma, start Zeehaven IJmuiden parallel hieraan voor de cruisevaart een tracé studie samen met KVSA en netbeheerder Liander. Dit betreft een studie voor walstroom voor cruiseschepen aan de Monnickendamkade in de IJmondhaven. In samenwerking met ODIJ zal een gedetailleerde haalbaarheidsstudie naar walstroom voor cruise aan de Monnickendamkade worden gedaan en daaraan mogelijk gekoppeld walstroom voor overige zeeschepen. <p>Subsidieaanvraag ten behoeve van elektrificatie van schip</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ondersteuning (T3) van Corps van Vletterlieden (IJmuiden) met een (provinciale) subsidie aanvraag voor elektrificatie van hun schip met benodigde walstroomvoorziening.
Stimuleren toepassen schone brandstoffen	<p>Stimuleren toepassen schone brandstoffen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet in 2022 is gepleegd op afronden bestuurlijke besluitvorming en inspraak op aanwijsbesluiten voor bunkeren van LNG (hoewel rederijen vanwege brandstofprijzen momenteel minder geneigd zijn om ervaring op te doen met varen op LNG); • Ook wordt onderzocht waar bunkeren van waterstof mogelijk is.

<p>Project Roetuitstoot</p>	<p>Voorlichting en controle op roetuitstoot</p> <ul style="list-style-type: none"> • In samenwerking met ODIJ, Havenbedrijf Amsterdam NV en OD NZKG is in juni 2022 een handreiking voor handhaving op overmatige roetuitstoot tot stand gekomen. In september 2022 is een flyer voor de scheepvaart gepubliceerd (van toepassing op varende, stilliggende of manoeuvrerende schepen, die laatste bijvoorbeeld in Zeesluis IJmuiden); • Vanaf juli 2022 controle op overmatige roetuitstoot bij schepen (samen met de Divisie Havenmeester van Port of Amsterdam) tijdens reguliere toezichtcontroles in het havengebied; • Ook controle aan boord van schepen naar aanleiding van meldingen van omwonenden. Er zijn circa 25 schepen bezocht. In vijf gevallen was er sprake van een beperkte mate van roetuitstoot. Kapiteins zijn geïnformeerd en gewaarschuwd en gewezen op de nadelige gevolgen; • De voorlichtingsfase zal een langere tijd in beslag nemen omdat er steeds verschillende schepen van verschillende rederijen de havens in het CNB-gebied aandoen.
<p>Aanpassen havenverordening en differentiatie havengelden</p>	<p>Inventarisatie mogelijkheden tot aanpassen havenverordening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een verplichting op het verbod van (hulp)motoren voor zeeschepen kan ingezet worden (via een raadsvoorstel). In huidige havenverordening is verbod alleen mogelijk voor binnenvaartschepen (net als in het hele Noordzeekanaalgebied); • Wijzigen van de havenverordening moet vooraf afgestemd worden met het Centraal Nautisch Beheer Noordzeekanaalgebied; • Inventarisatie loopt op alle onderwerpen waarop de havenverordening mogelijk moet worden aangepast. <p>Differentiatie havengelden</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een landelijke richtlijn voor alternatieve brandstoffen is in procedure; • Mogelijkheden voor tariefdifferentiatie worden uitgewerkt (korting op havengelden bij gebruik walstroom); • Bekeken wordt of een heffing mogelijk is (compensatiemogelijkheid voor mindere inkomsten); • Afstemming vindt plaats met Port of Den Helder over het havenafvalstoffenplan. Kortingen op de afvalstoffenheffing voor schone schepen wordt in dit plan opgenomen.

Contactpersoon: Lyane Peggeman
Postbus 325
1940 AH Beverwijk
0251-263 863
info@odijmond.nl | lpeggeman@odijmond.nl
www.odijmond.nl

19 december 2022 | versie 1.0